

4t ESO – Llengua catalana i literatura**Literatura**

3.14 En el fragment de l'acte tercer (escena IX) de *Terra baixa*, l'amo Sebastià està encegat d'ira perquè considera que la Marta l'ha traït.

a) Quina és la decisió que ha pres la Marta? Per què?

b) Què vol dir la Marta quan afirma: «No és res, la Marta; mes la dona del Manelic ho és tot!»?

4t ESO – Llengua catalana i literatura

Terra baixa

Acte tercer, escena IX (fragment)

MARTA: No, no; això no! Obre, per Déu; obre!

SEBASTIÀ: No; aquí tancats tu i jo, tots sols! Aquí s'ha acabat el món per a nosaltres, i tot lo del món: terra i cel, i tot; tot és aquí dintre!

MARTA (retrocedint): Jesús Déu meu!

SEBASTIÀ: Tu em vols a mi. A mi tot sol, perquè ho he sacrificat tot per tu; perquè jo he sofert com un condemnat portant-te a aquest home, perquè jo et necessito per respirar i per viure, que sense tu no puc viure ni respirar! I mira, el que jo no vuu*, perquè em desespera, és que em diguis que an ell te l'estimes! (Desesperat.) Això no, això no!

MARTA: Que no t'ho diga que me l'estimo, jo? Que això et fa ràbia i et desespera? Ai, gràcies a Déu que m'has donat una alegria en aquest món! Sí, sí, me l'estimo, me l'estimo amb tota la meua vida, i amb tota la meua sang, i amb tota la meua ànima que me l'estimo!

SEBASTIÀ: Calla, calla!

MARTA: Si encara que m'escanyessis, com t'ho estic dient t'ho diria. Si és lo únic que puc dir en aquest món sense que me'n dongui vergonya!

SEBASTIÀ: Que has de callar, t'he dit!

MARTA: Si és que tinc de defensar-me jo per ell! Per ell i tan sols per ell! La Marta... no és res la Marta; mes la dona del Manelic ho és tot, perquè és la seva dona!

SEBASTIÀ (desesperat): Tu m'has volgut perdre i t'has sortit amb la teua. Res me fa que tot s'esgavelli* i que per mi tot s'acabi! I ja està dit: que tu te'n véns amb mi a casa meua, i si em perdo jo ens perdrem plegats, que has sigut meua, i ets meua, i seràs meua!

MARTA: Vés-te'n!... Primer que aquí se m'obri la terra i se me'n dugui!

SEBASTIÀ: Que s'obri, sí; mes per tots dos, i tots dos condemnem-nos!

MARTA: Deixa'm! Calla!... Manelic!

SEBASTIÀ: Oh, no l'anomenis!

MARTA: Manelic!

SEBASTIÀ: Tu te'n véns amb mi, ara!

MARTA: A trossos m'hi duràs: viva no, ni arrossegant-me!

SEBASTIÀ: Viva o morta! Què em fa? (Agafant-la.)

MARTA: No, aparta't! Que no!

SEBASTIÀ (rient bestialment): Si encara t'estimo més així! Si quan més rabiosa més t'estimo!

MARTA: Deixa'm! Deixa'm! (Desprenent-se d'ell i corrent al mig.)

SEBASTIÀ: Mirat que em torno boig i que pertot veig sang!...

MARTA: Si t'acostes, ja que no et puc matar, t'unglejo la cara i t'escupo! Amb mi t'atreveixes, covard, amb el Manelic no!

SEBASTIÀ: Amb ell, i amb tu, i amb tot el món per tu! (Anant-hi.)

MARTA: No t'acostis! No! Manelic!

SEBASTIÀ (corrent a agafar-la): Doncs ara ho veuràs!

ÀNGEL GUIMERÀ: Terra Baixa. Barcanova.

Vocabulari

Vui. Vull.

S'esgavelli. S'espatlli, es desballesti.